

**Nederlandse
Vereniging voor
Rechtspraak**

JAARPLAN 2018

INLEIDING

De Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR) is de beroepsvereniging en vakbond van rechters en officieren van justitie. Bijna 80% van alle magistraten in Nederland is lid van onze vereniging.

Ieder jaar stelt de NVvR een Jaarplan en een Begroting op ten behoeve van de eigen leden en van het ministerie van Justitie & Veiligheid (aangezien een deel van de activiteiten van onze vereniging via subsidie bekostigd worden). Dit Jaarplan 2018 is iets anders opgesteld dan gebruikelijk. Dat heeft twee aanleidingen.

Nieuw financieel kader

Ten eerste: de financiële korting op de subsidie die de NVvR ontvangt van het ministerie van Justitie & Veiligheid kan niet zonder negatieve gevolgen opgevangen worden. De subsidie, bestemd voor beroepsvereniging-activiteiten, die de NVvR ieder jaar van dit departement ontvangt, is verminderd van een begroot bedrag van € 867.000 in 2016 naar € 645.000 in 2018. Dit laatste bedrag is het resultaat van een Tweede Kamer-amendement ten gunste van de meer financiële armslag voor de NVvR. Niettemin wordt de NVvR nog steeds gedwongen tot het maken van nieuwe keuzes, in ieder geval tot de rust in het huishoudboekje van het departement is wedergekeerd en er wellicht teruggekeerd kan worden naar de reguliere begrotingslijnen.

Verandering in verenigingsparticipatie

Ten tweede: de hoge werkdruk van magistraten, in combinatie met het nijpende tekort aan collega's, zet druk op de verenigingsinspanningen die leden kunnen leveren. Het wordt, met andere woorden, moeilijker om rechters en officieren structureel in te kunnen zetten voor de verenigingsdoeleinden. Dat vraagt om een aanpassing van de verenigingsstrategie.

Nieuw meerjarenplan noodzakelijk

Door deze twee redenen past dit Jaarplan niet in de vertrouwde reeks van het meerjarenplan 2015-2020 en moeten we concluderen dat de tijd is aangebroken voor een nieuw meerjarenplan gebaseerd op de onzekere financiële situatie, de mogelijkheden en ambities van de leden én de ontwikkelingen in de samenleving. Dit nieuwe meerjarenplan, dat feitelijk een herpositioneringsvraagstuk behelst, zal uiteraard samen met de leden worden ontwikkeld.

Het jaar 2018 is voor de NVvR daarmee feitelijk een veranderjaar, waarin meerjarige projecten en beleidsplannen worden afgerond en nieuwe plannen worden ontwikkeld voor de toekomst. Een cruciaal veranderjaar dus, waarin het fundament voor de toekomst van de vereniging wordt gelegd.

Opbouw Jaarplan 2018

De opbouw van dit Jaarplan is op dit veranderjaar aangepast en houdt rekening met de enige constante waar verenigingen zoals de NVvR mee te maken krijgen: verandering. De structuur van dit jaarplan is als volgt:

- 1) Formulering van de fundamentele doelen van de NVvR (de *'why?'*);
- 2) Toelichting van de wijze waarop de NVvR te werk gaat (de *'how?'*);
- 3) Beschrijving van de activiteiten die de NVvR in 2018 onderneemt (de *'what?'*).

Deze opbouw is gebaseerd op de theorie *'the golden circle'*, ontwikkeld door marketingdeskundige Simon Sinek.

Dit jaarplan geeft hierdoor aan op basis van welke doelen de NVvR als vereniging gaat werken in 2018, op welke generieke werkwijze dit gebeurt en welke verwachtingen er bestaan wat betreft de activiteiten in 2018.

WHY - WAAR STAAT DE NVvR VOOR?

In deze paragraaf worden de onderliggende doelen van de NVvR beschreven (de 'why'). Daarnaast worden de geldende statutaire doelen en de subsidieafspraken weergegeven. De combinatie van deze drie elementen legt het fundament voor de NVvR en bepaalt hoe de vereniging in de wereld staat.

'Why?'

De NVvR gelooft in de 'rule of law'. Wanneer de samenleving vastloopt of verstoord raakt, stelt de magistraat op basis van de wet orde op zaken, waardoor we vérder kunnen. De waarde van de inbreng van magistraten zit echter niet alleen in de individuele rechtszaken of de daaraan gerelateerde beslissingen. Dat zit net zo zeer in de collectieve inspanning van de magistratuur voor rechtvaardigheid in Nederland. Hierdoor weten alle Nederlanders dat ze leven in een rechtvaardige samenleving en dat niet alleen de sterkste bepaalt. Daar willen wij, rechters en officieren van justitie, voor stáán.

De NVvR weet dat de rechtspraak er is voor de rechtszoekende en in de meeste gevallen is dat de burger. Soms grijpt de rechtspraak diep in als het gaat om het leven van die burger. Het is daarom noodzakelijk dat iedereen die te maken krijgt met de rechtspraak kan begrijpen wat er gebeurt en snapt hoe het werkt. Dat iedereen zelf naar de rechter kan stappen als dat nodig is en dat dit betaalbaar is en niet te lang duurt. En, ten slotte, dat iedere rechtszoekende overtuigd blijft van de onafhankelijkheid, deskundigheid en integriteit van de leden van de rechterlijke macht.

Statutaire doelen

De NVvR is een vereniging en baseert haar activiteiten op de door haarzelf vastgelegd statutaire doelen. De volgende doelstellingen zijn vastgelegd in de verenigingsstatuten:

- De bevordering van goede, efficiënte, uniforme en begrijpelijke rechtspleging in Nederland, uitgeoefend door een dienovereenkomstig georganiseerde en toegeruste rechterlijke macht, met behulp van een aan de eisen des tijds aangepast en dienovereenkomstig gehuisvest administratief apparaat;
- De bevordering van een goede opleiding van de rechterlijke macht;
- De bevordering van een deugdelijke en voldoende voorlichting omtrent de rechtspleging in Nederland;
- De wetenschappelijke bestudering van tot de rechtspleging, zowel in als buiten Nederland, betrekkelijke vraagstukken;
- De vertegenwoordiging van de Nederlandse rechterlijke macht en van haar onderdelen jegens de overheid alsook in haar internationale contacten;

- De behartiging van de belangen van haar leden, zowel in ideëel als in materieel opzicht;
- De bevordering van contacten tussen de leden onderling en met zusterorganisaties in het buitenland.

Subsidie-afspraken

Sinds 2009 ontvangt de NVvR subsidie van het ministerie van (Veiligheid &) Justitie (& Veiligheid). Deze subsidie is aangegaan om de NVvR in staat te stellen een eigenstandige rol te vervullen.

Het ministerie schrijft hierover het volgende: *“Deze afspraken vloeien voort uit de door mij gewenste eigenstandige rol van een beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren binnen het krachtenveld van de Rechtspraak, naast de rollen van de minister van Justitie, die van het College van procureurs-generaal en die van de Raad voor de Rechtspraak. Reden voor die eigen rol is het geven van een structurele en gekanaliseerde plaats aan de stem van de professional over aangelegenheden die de beroepsuitoefening aangaan, vanuit de optiek van de beroepsbeoefenaar.*

Gelet op het in absolute zin lage aantal rechterlijke professionals binnen de staande en zittende magistratuur, acht ik het een overheidsbelang om een beroepsvereniging bij de invulling van de hiervoor genoemde rol financieel te ondersteunen. De NVvR afficheert zich nadrukkelijk als beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren. Mede in het licht van de hoge aansluitingsgraad van rechterlijke ambtenaren bij de NVvR beschouw ik de NVvR als representatief voor de gevoelens van de rechterlijke beroepsbeoefenaar over aangelegenheden die de beroepsuitoefening aangaan en zie de NVvR dan ook als dé beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren.” (Brief DGRR, 13 november 2008).

De subsidieafspraken zijn in vervolgaafspraken geconcretiseerd in twee na te streven doelen:

- Het geven van een stem aan de magistraat in het publieke/politieke debat
- Het geven van advies (gevraagd en ongevraagd) op bepaalde aandachtsgebieden:
  - o Algemene wetgeving
  - o Opleidingsbeleid
  - o Werving en selectie
  - o Onafhankelijkheid en ethiek

HOW - HOE WERKT DE NVvR?

In deze paragraaf wordt de werkwijze van de NVvR beschreven (de 'how'). Hoe verenigt en vertegenwoordigt de NVvR? Ook wordt toegelicht hoe de verenigingsdemocratie functioneert en hoe de NVvR via ledenparticipatie in staat is om standpunten in te nemen en adviezen te geven. Tot slot wordt het (voor de NVvR) nieuwe begrip netwerkorganisatie toegelicht.

'How?'

De NVvR vertrouwt op de kracht van het collectief. Op sámen meer bereiken dan alleen. Het actief samenbrengen van de magistraten van Nederland is daarom van belang. Alleen zo wordt de rechterlijke macht goed vertegenwoordigd in het publieke en politieke debat en worden onze belangen bewaakt. Ook kunnen we op deze manier onze denkkracht en expertise inzetten voor de doelen van anderen. Bijvoorbeeld de doelen van de wetgever die wetten wil maken die werken, of van de bestuurders in de rechtspraak die gedragen beleid willen ontwikkelen waar de organisatie écht baat bij heeft. Of van de maatschappelijke organisatie die samen met ons een maatschappelijk probleem wil oplossen.

De NVvR verenigt magistraten. Zowel de zittende als de staande magistratuur is lid van de NVvR. De vereniging vertegenwoordigt hun individuele en collectieve belangen in het publieke en politieke debat. Dat doet zij onder meer door de kwaliteit en de toegankelijkheid van de rechtspraak en de ontwikkeling van het ambt te bewaken en beschermen. Daarnaast draagt de NVvR bij aan de ontwikkeling van de 'rule of law' in Nederland en in het buitenland.

Verenigingsdemocratie

De NVvR kent een overzichtelijke verenigingsstructuur met een ledenraad, bestuur, commissies en een verenigingsbureau.

Het hoogste orgaan van de vereniging is de ledenraad. De ledenraad stelt het voorgenomen beleid vast in het jaarplan, keurt het jaarverslag goed, stelt strategische issues aan de orde en neemt daarover standpunten in. Daarnaast is de ledenraad de spreekbuis van de collega's in het land om bepaalde problemen of wensen onder de aandacht van de vereniging te brengen. In het cao-traject stelt de ledenraad de inzetbrief vast en wordt het onderhandelingsakkoord goed- of afgekeurd. De ledenraad komt vier maal per jaar bijeen.

Het bestuur bewaakt de koers van de vereniging, neemt op basis van de jaarplannen besluiten voor de dagelijkse of meer structurele onderwerpen en treedt als vertegenwoordiger van de achterban naar buiten, zowel intern aan de bestuurlijke tafels als extern bij pers en politiek.

Het bestuur wordt bijgestaan door twee vaste commissies, te weten de Wetenschappelijke Commissie (WeCo) en de Commissie Rechtspositie (CRP). De WeCo adviseert vanuit vakmanschap en met veel kennis en ervaring over wetsvoorstellen betreffende de rechtspleging, de kwaliteit van de rechtspraak en de toegang tot het recht. Deze onafhankelijke wetenschappelijke commissie brengt jaarlijks tientallen adviezen uit.

De inhoudelijke kwaliteit van de adviezen is hoog en wordt door de wetgever gewaardeerd. In de wetgevingsadviezen becommentarieert de WeCo ook, waar nodig, de effecten van wetgeving op de werkdruk voor rechters en officieren en daarmee op de haalbaarheid van de voorgestelde wetgeving in de dagelijkse praktijk. Ook geeft de WeCo aan hoe de wetgeving zich verhoudt tot de bestaande grenzen van het rechterlijk domein.

De Commissie Rechtspositie (CRP) staat het bestuur bij in de uitoefening van haar vakbondstaken. De NVvR is de enige vakbond voor de leden van de rechterlijke macht. De vakbondstaken uit zich in het bewaken van de collectieve belangen en de benodigde unieke rechtspositie enerzijds en het behartigen van de individuele belangen van haar leden anderzijds. Zo staat de NVvR haar leden in het geval van arbeidsconflicten tientallen malen per jaar bij in een bemiddelende, adviserende of juridische rol. De CRP vormt het hart van de vakbondsactiviteiten van de vereniging en is het formele adviesorgaan dat het bestuur gevraagd en ongevraagd adviseert over alle aangelegenheden die te maken hebben met de arbeidsvoorwaarden en rechtspositie van de leden van de rechterlijke macht.

Het bureau van de NVvR faciliteert ten slotte de vereniging door het bieden van hoogwaardige beleidsondersteuning aan het bestuur, commissies en werkgroepen en professionele projectondersteuning. Hierdoor kan de NVvR haar ambities en doelstellingen verwezenlijken.

Ledenparticipatie

De leden van de NVvR, rechters en officieren van justitie, zijn kundige vakmensen. Hun kennis, kunde en ervaring kan via de NVvR ingezet worden ten behoeve van standpuntbepaling en advisering op tal van onderwerpen.

De ledenparticipatie en inhoudelijke raadpleging ten behoeve van advisering of standpuntbepaling gaat op diverse manieren:

- Via de twee vaste commissies: deze commissies staan, naast de eigen autonome taken, het bestuur bij met advisering waar het uitvoering van de doelstellingen van de NVvR betreft en brengen onderwerpen onder de aandacht van het bestuur;

- Via de commissie Internationaal: deze commissie maakt zich hard voor de internationale positie van de NVvR en vertegenwoordigt de vereniging tijdens internationale congressen;
- Via de beleggingscommissie: deze commissie adviseert de penningmeester over het, uit contributiegeld opgebouwde, eigen vermogen dat wordt belegd op maatschappelijk verantwoorde wijze;
- In 2018 zal de NVvR werken met twee nieuwe methoden voor de inhoudelijke raadpleging van onze leden:
  - o Via het NVvR-netwerk: als een digitaal/virtueel klankbord met de mogelijkheid tot signaleren, zal het NVvR-netwerk worden geraadpleegd door het verenigingsbureau wanneer snelle raadpleging noodzakelijk is, bijvoorbeeld vanwege mediavragen of politieke ontwikkelingen;
  - o Via structurele enquêtering: door structureel steeds kleine groepjes leden te bevragen over de plussen en minnen bij hun werkzaamheden als rechter of officier van justitie kan de NVvR voortdurend als beroepsvereniging de vinger aan de pols houden. Ook kunnen er, wanneer er een nieuw beleidsthema opkomt, extra vragen worden toegevoegd om een eerste indicatie te krijgen van welk globaal standpunt de leden innemen.

Voor de NVvR is het van essentieel belang dat de leden de bijeenkomsten en de andere ledenactiviteiten goed waarderen. Immers, inhoudelijk overleggen met collega's kunnen ze natuurlijk overal, meestal zelfs in hun eigen werkkamer, maar in ieder geval als ze even de gang op lopen. Om hun inbreng ook op (landelijk) verenigingsniveau van waarde te kunnen laten zijn, moet de vrijwillige tijd en inzet van de leden voor de NVvR goed worden gewaardeerd. Daarom moeten de NVvR-activiteiten nét anders zijn dan reguliere OM of ZM-activiteiten: creatiever, met verrassende invalshoeken of interessante sprekers en op goed gekozen locaties. Het bureau organiseert deze activiteiten op een hoog professioneel niveau en neemt zorgen en werk uit handen van de leden. Of een activiteit leuk is, is geen bijzaak, maar van evident belang om het verenigingsleven actief te houden. In veel gevallen zal het bureau samenwerken met leden om de organisatie goed af te stemmen op de behoeften of om deze te kunnen laten plaatsvinden dicht bij de doelgroep op een lokaal gerecht of parket.

Netwerkorganisatie

De NVvR werkt volop samen met andere organisaties, maar ziet voor zichzelf nog voldoende groeimogelijkheden om uiteindelijk een echte netwerkorganisatie te worden. Daarbij is het vanzelfsprekend dat de NVvR de juiste partners kiest, concrete afspraken en doelen formuleert bij deze samenwerkingen en tussentijds de effectiviteit van de samenwerking blijft toetsen. De NVvR is er van overtuigd dat door samenwerking de invloed van de vereniging niet kleiner, maar juist groter wordt en dat er zodoende meer bereikt kan worden voor de NVvR-achterban. Daarom wil de NVvR de uitgestoken hand van de rechterlijke macht zijn en de eigen nieuwsgierigheid naar de buitenwereld aanwakkeren.

Zo werkt de NVvR in 2017 al samen met het HiiL, een internationale organisatie voor innovatie in de rechtspleging, en worden samenwerkingen aangegaan met organisaties om de bewustwording van de waarden van onze rechtsstaat te vergroten. Professionele ontmoetingen tussen rechters, officieren en advocaten worden samen met de Nederlandse Orde van Advocaten georganiseerd. Ook is de NVvR een actieve deelnemer binnen de CMHF, de vakbondskoepel voor de sector Rijk, en wordt eventuele samenwerking afgetast binnen de Coalitie voor de Veiligheid (diverse vakbonden en beroepsverenigingen die samenwerken binnen de veiligheidsketen). In 2018 zal de NVvR op dit ingeslagen pad verdergaan, waarbij inhoudelijke thema's voortdurend gekoppeld worden aan (maatschappelijke) organisaties, waardoor samenwerking mogelijk wordt.

WHAT - WAT GAAN WE DOEN?

In deze paragraaf worden de activiteiten van de NVvR beschreven (de 'what'). Dit zijn geen concreet ingevulde activiteiten, aangezien deze afhankelijk zijn van de actualiteiten en de nu nog onzekere financiële middelen van de NVvR. In plaats daarvan worden de (naar verwachting) belangrijkste actuele ontwikkelingen beschreven en de doelstellingen van de vereniging op actualiteitsniveau.

'What?'

De NVvR brengt leden samen rondom belangrijke onderwerpen. Dat doen we door het organiseren van inhoudelijke bijeenkomsten en door interessante artikelen over de diverse vakgebieden uit te geven in ons verenigings-tijdschrift Trema. Daarnaast is de NVvR het beste netwerk van magistratelijk Nederland, waarbij bijna 80% van alle leden van de rechterlijke macht zijn aangesloten. Ondersteund door het bureau en binnen de strategische kaders van de vereniging kunnen onze leden meewerken aan boeiende dossiers en invloed uitoefenen op de toekomst van hun vakgebied. De breed gedragen standpunten en adviezen worden vervolgens professioneel onder de aandacht gebracht van politiek en media.

Daarnaast bewaakt de NVvR de belangen van haar leden, zowel collectief als individueel. Wij leveren snel en deskundig advies over werk en inkomen en staan onze leden bij wanneer zij onverhoopt in arbeidsconflicten verwickeld raken.

Verwachte inhoudelijke thema's in 2018

- Regeerakkoord: vooruitkijkend naar het verenigingsjaar 2018 zal inhoudelijk veel afhangen van de concrete uitwerking van het regeerakkoord. De eerste tekenen geven aan dat er geluisterd is naar (onder andere) ons pleidooi voor rust en ruimte voor de rechterlijke macht. Er wordt 'in beginsel' geen rechtbanklocatie gesloten. Ook wordt er gericht geïnvesteerd in experimenteeruimte (zoals de buurtrechter) en specialistische rechtsgebieden (cyber). De NVvR volgt het politieke debat en de daaropvolgende wetgeving naar aanleiding van het regeerakkoord nauwgezet en ontplooit haar activiteiten daarop;
- Evaluatie HGK: eind 2017 (of begin 2018) wordt de evaluatie van de herziening van de gerechtelijke kaart een politiek thema. Naast de conclusies, adviezen of aanbevelingen van de Evaluatiecommissie wordt het van belang om te zien hoe deze evaluatie in politiek opzicht wordt opgepakt: is dit een startschot voor nieuwe organisatorische veranderingen, een bevestiging van bestaande zorgen of biedt het nieuwe kansen voor het gesprek over 'waar rechtspraak nodig is?'. Langs de lijnen

van deze laatste vraag heeft de NVvR zelf haar standpuntbepaling over de evaluatie in voorbereiding;

- Tekort aan collega's: zowel bij de zittende als de staande magistratuur loopt de uitvoering van het werk tegen het nijpende tekort aan collega's aan. De NVvR blijft aandacht vragen voor het structureel oplossen van deze problematiek, naast de adviesrol die de NVvR (gelet op de subsidieafspraken) heeft over werving, selectie en opleiding van rechters en officieren van justitie. Er mogen immers geen concessies gedaan worden waar het de kwaliteit betreft. De rechtspraak verdient immers de beste mensen, die via de beste omstandigheden en opleiding de beste rechtspraak blijven verzorgen;
- Integriteit en onafhankelijkheid: de NVvR verwacht dat in 2018 meer aandacht besteed wordt aan deze kernelementen van het rechterlijk werk: integriteit en onafhankelijkheid. Zowel op organisatieniveau als op individueel niveau verdienen deze onderwerpen het om onder de aandacht te blijven. De NVvR maakt beide thema's onderwerp van gesprek;
- Nieuwe cao voor de rechterlijke macht: de NVvR maakt zich in 2018 hard voor een serieuze loonontwikkeling voor de leden van de rechterlijke macht en voor het aanpakken van werkdruk en het stimuleren van duurzame inzetbaarheid via een zogeheten Kwaliteitsagenda.

Verwachte verenigingsactiviteiten

De NVvR ontplooit in 2018 (naar verwachting) voor de bovenstaande inhoudelijke onderwerpen de volgende activiteiten:

- Wetgevingsadviezen: op basis van de geïnitieerde wetgeving vanuit het departement of de Tweede Kamer zal de NVvR, over het algemeen via de WeCo, haar adviezen verstrekken over de (praktische) toepasbaarheid van de nieuwe wetgeving in relatie tot de (internationale) wetgeving en rechtspleging;
- Mediaoptredens: de NVvR is de spreekbuis van de leden van de rechterlijke macht en vertegenwoordigt hen dus ook in de media. Op basis van de inhoudelijke thema's neemt de NVvR standpunten in;
- Inhoudelijke bijeenkomsten op thema: de kracht van de NVvR zit in de kennis en ervaring van onze leden. Door hen bijeen te brengen op inhoudelijke onderwerpen worden verdieping gezocht en verbanden gelegd, waardoor de NVvR namens de leden beleid kan ontwikkelen of externe adviezen kan geven;
- Raadpleging leden: via de website en het NVvR-netwerk checkt de NVvR de opinies van de achterban op relevante thema's en actualiteiten;
- Werkbezoeken met leden: de NVvR vindt het belangrijk om de uitgestoken hand te zijn van de rechterlijke macht. Daarom organiseert de NVvR werkbezoeken aan organisaties of plekken die voor onze leden interessant zijn;

- Digitale edities van Trema: de NVvR hecht veel waarde aan het vakblad Trema, dat in 2018 in een digitale vorm beschikbaar wordt gemaakt voor de leden en de geïnteresseerde buitenwacht;
- Doelgroep bijeenkomsten: hoewel de rechterlijke macht over het algemeen één geheel is, benadert de NVvR (deel-)onderwerpen via een speciale doelgroep benadering. Dit zorgt ervoor dat alle segmenten van ons ledenbestand voldoende gerichte aandacht krijgen;
- Individuele bijstand voor leden: ieder jaar weer ondersteunt de NVvR tientallen individuele leden bij hun arbeidsgeschillen.